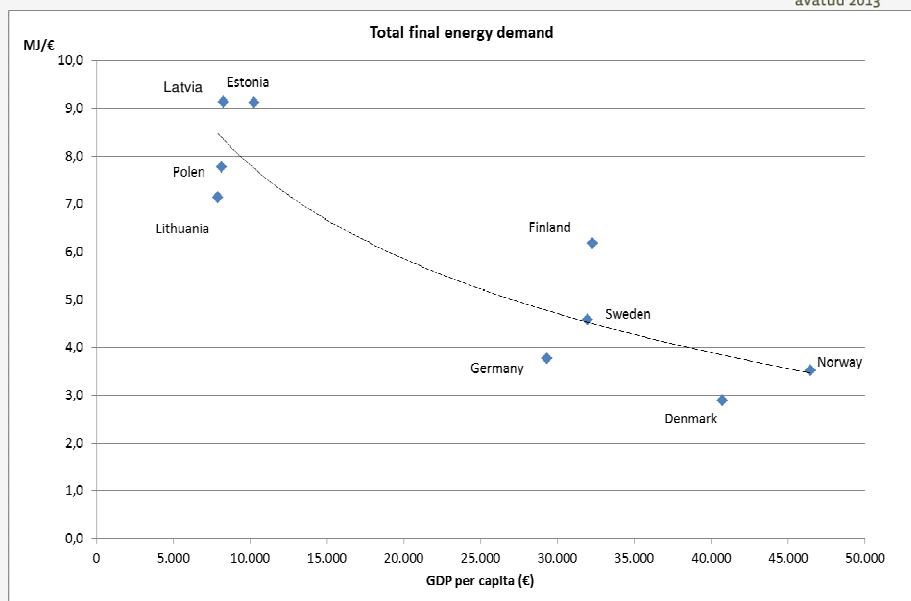

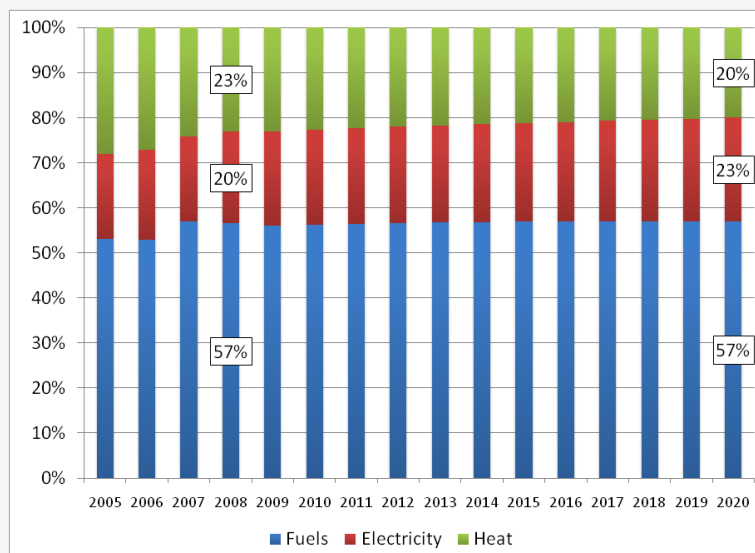
Efektiivse energiamajanduse arendamine

Ando Leppiman
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

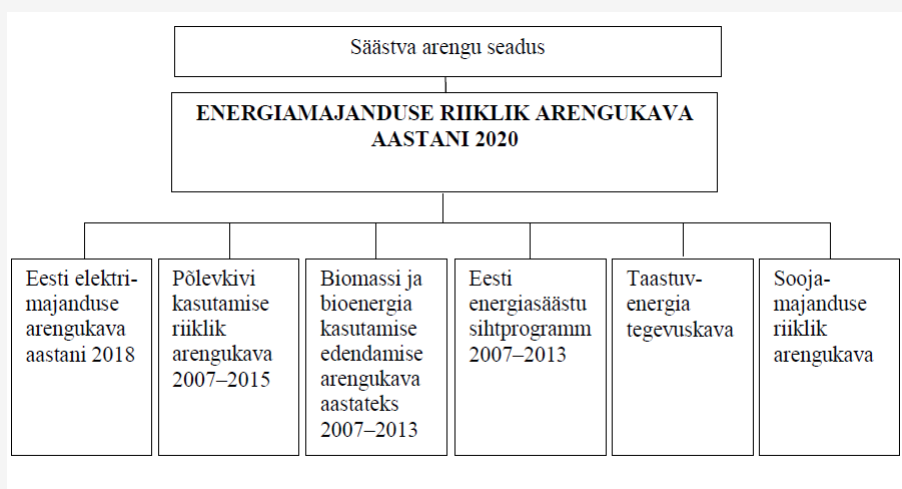
Energia lõpptarbimine

Energia lõpptarbimise struktuur

Energeetika arengukavade struktuur

Energiamajanduse arengukava 2030+

Vajadus arengukava koostamiseks

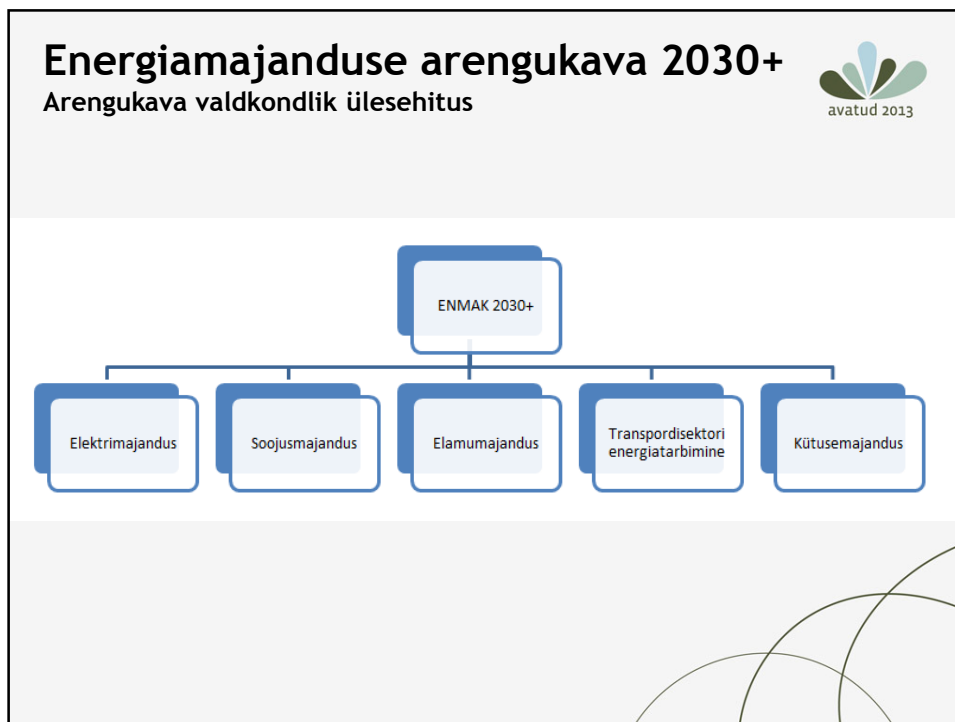
- Arengud Eesti ja globaalses energiamajanduses;
- Balti piirkonna energiasüsteemi oodatust kiirem integratsioon teiste EL liikmesriikidega;
- Diskussioon 2030. aasta siduvate kliima- ja energiapoliitika eesmärkide üle;
- Energiamajanduse õigusliku regulatsiooni ja strateegiliste valikute muutumine;
- Eluvaldkondade energiakasutuse seoste loomine.

Energiamajanduse arengukava 2030+

Arengukava eesmärgid

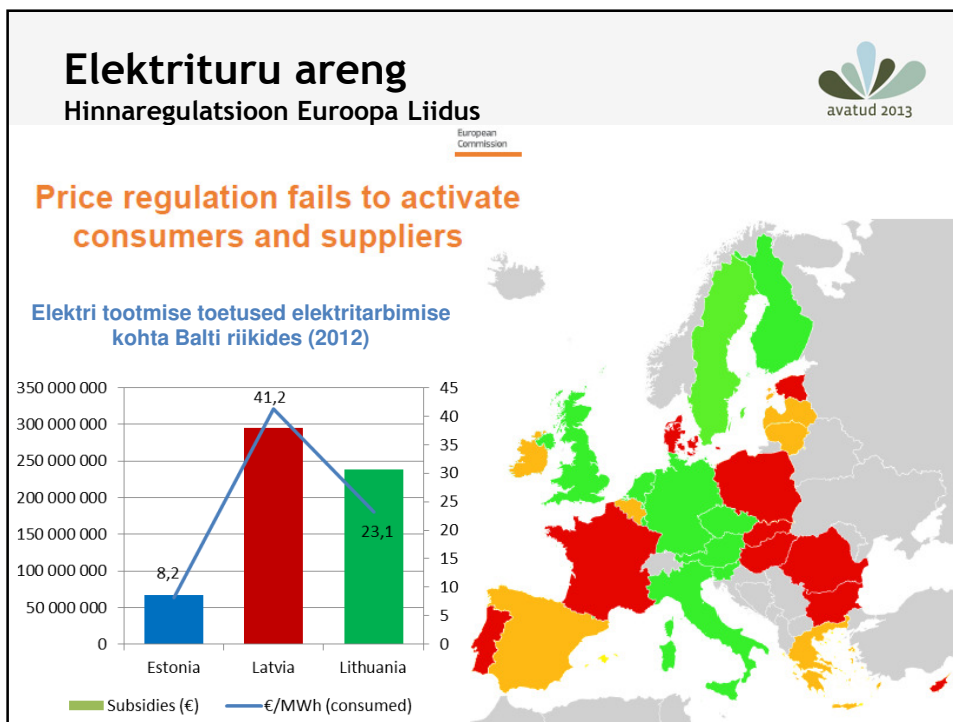
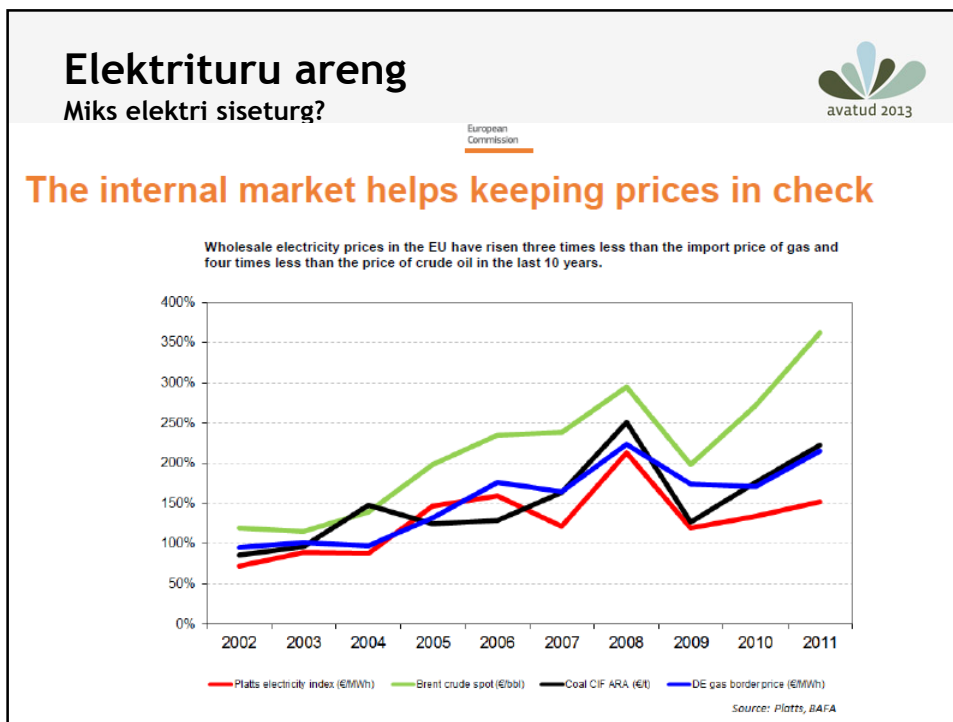

- Arengukava koostamise eesmärgiks on valida optimaalseim energiavarustuse stsenaarium, mis oleks tarbijale mõistliku hinna ja kättesaadavusega, vähese keskkonnamõjuga, kooskõlas Euroopa Liidu pikaajaliste energia- ning kliimapoliitika eesmärkidega ning pikaajaliselt kõige konkurentsivõimelisem.
- Arengukava strateegilisteks eesmärkideks on kavandatud:
 - Energiavarustuse tagamine elektrimajanduses, soojusmajanduses, transpordisektoris, elamumajanduses ja kodumaiste kütuste tootmises
 - Majanduse energiamahukuse vähendamine (konkurentsivõimet kahjustamata) ja energiasäästu suurendamine
 - Energiajulgeoleku suurendamine energia tootmiseks vajaliku ärikeskkonna, energiainfrastruktuuri ja ühenduste arendamise kaudu

Elektrituru areng

The slide focuses on the development of the electricity market. The background features a stylized globe graphic in the bottom right corner.

Elektrituru areng

Edasised tegevused

- Piiriülese elektrikaubanduse reguleerimine, lõunanaabritelt BEMIP koostöö raames kokkulepitu täitmise nõudmine
- Taastuvatest energiaallikatest elektritootmise toetusskeemide muutmine
- Eraldatud elektrivõrkude regulatsiooni menetlemine
- Elektrituru avamise jätkutegevused - juurdepääs Andmelaole, ühe arve võimalus, tarnijavahetus lühemaks ja paindlikumaks
- Võrgueeskirja muudatuste kavandamine - elektrivõrguga liitumise tingimused ja korraldus, võrgu kvaliteedinõuded
- Analüüs elektrivõrgu investeeringute ja varustuskindluse diferentseerimise kohta, võrguteenuse püsitasu
- Elektri siseturu direktiivi 2009/72/EÜ seni ülevõtmata sätted

Gaasituru areng

Gaasituru areng

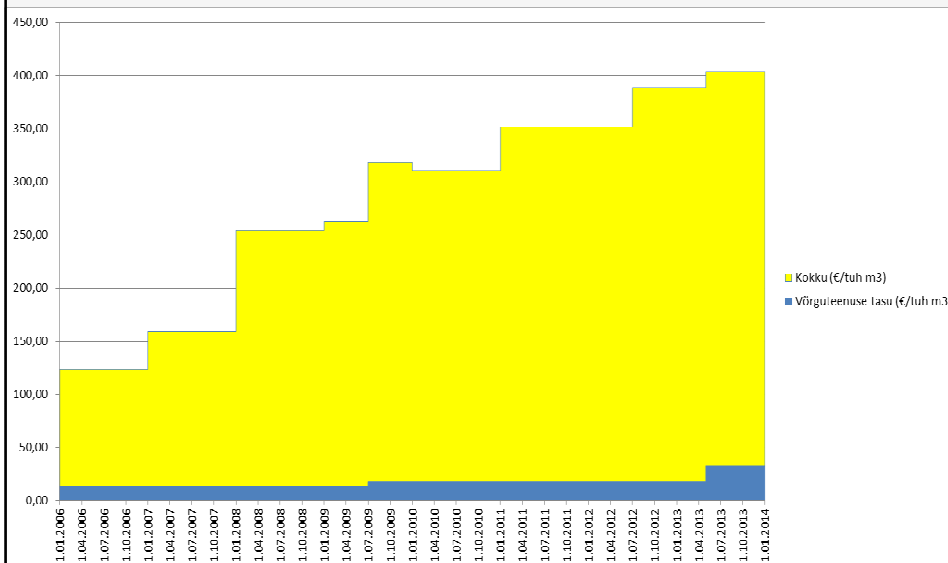
Mõju majandusele

- Gaasi tarnete ja ülekandesüsteemi omandiline eraldamine, sõltumatu süsteemihaldur
- Tarneahelate mitmekesistamine ja uutele tarnijatele ligipääsu võimaldamine (LNG terminalid, BalticConnector, Lit-Pol link, kohalik gaasitootmine)
- Gaasi kasutamise laiendamine tarneriski vähenemisel
- Uued turumudelid, gaasimüügioksjonid turgu valitsevale ettevõttele
- Gaasimüüjatest sõltumatu gaasialane kompetentsi loomine
- Varustuskindlus, efektiivsem turg ja turupõhine gaasi hind versus „rahvusvahelise gaasiäri“ omapärad

Gaasituru areng

Maagaasi ja võrguteenuse hind

Gaasituru areng

Edasised tegevused

- Maagaasiseaduse eelnõu koostamine - võrgutasud, võimsustasu, tarbimiskoguste kompenseerimine
- Veeldatud maagaasi terminali ja uute ülepiiriliste gaasiühenduste rajamiseks vajalikud seadusemuudatused
- Biogaasi ja biometaanitootmise, jaotamise ja müügiga seonduv muudatustepakett
- Gaasivarustuse riskide vähendamiseks ja tarnehäirega toimetulekuks Balti riikide ühise kava väljatöötamisel osalemine
- Gaasi varustuskindlust mõjutavate riskide vähendamise ja tarnehäirega toimetuleku kava väljatöötamisel osalemine
- Maagaasi siseturu direktiivi 2009/73/EÜ seni ülevõtmata sätete ülevõtmine

Kaugküttemajandus

Kaugküttemajandus

Kaugküttesektori analüüs - suurimad probleemid

avatud 2013

- **Motivatsiooni puudumine soodsamate lahenduste leidmiseks ja sisemise efektiivsuse kasvuks**
 - Vähene (kui üldse) initsiatiiv viia kaugkütte hinnad madalamaks - Konkurentsiameti lähenemine ei taga tootjale/võrguettevõtjale võitu hinna alandamise osas, kogu võit läheb tarbijale
 - Halb regulatsioonikeskkond investorite julgustamiseks. Regulatsiooni kriteeriumid on ranged ning muutuvad tihti
- **Kaugküttepiirkondade jätkusuutlikkus küsitav**
 - Paralleeltootmine. Lokaalsete tootmiseseadmete teke (nt. soojuspumbad), mis pikemas perspektiivis vähendab kaugküttevõrgu efektiivsust
 - Loetud piirkonnad ei ole enam jätkusuutlikud ning kohalik omavalitsus ei ole nõus piirkondi lõhkuma

Kaugküttemajandus

Kaugkütteseaduse muutmine

avatud 2013

Motivatsioon soodsamate lahenduste leidmiseks:

- Müügihinna vähendamisele initsiatiivi loomine
- Regulatsioonikeskkond
 - Detailsemad hinna kooskõlastamise kriteeriumid viiakse kaugkütteseadusesse
- Elujõuetud piirkonnad kaotada - soojusmajanduse arengukava
- Paralleelpiirkondade vältimine või reguleerimine
 - Lokaalküttelahenduste paralleelse rakendamise vältimiseks tuleb pakkuda kaugküttetarbijale hinda, millega paralleeltarbimist ei teki

Energiamajanduse korralduse seaduseelnõu

- Energiamajanduse korralduse seaduseelnõu töötatakse välja energiasäästudirektiivi 2012/27/EL ülevõtmiseks
 - Artikkel 4 Hoonete renoveerimine: Liikmesriigid koostavad pikaajalise strateegia investeeringute tegemiseks nii avaliku kui ka erasektori elamu- ja ärihoonete renoveerimiseks kogu riigis.
 - Artikkel 7 Energiatõhususkohustuste süsteem: lõpptarbija poolse energiasäästu ergutamine (müüdava energia alusel)
 - Artikkel 8 Energiaauditid ja energiajuhtimissüsteemid: kvaliteetsete ja kulutõhusate energiaauditite kättesaadavus kõikidele lõpptarbijatele
 - Artikkel 14 Kütte ja jahutuse tõhususe edendamine: tõhusate kütte- ja jahutussüsteemide, eelkõige tõhusat koostootmist kasutavate süsteemide kasutamise võimaluste arvessevõtmine kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Arvesse võetakse võimalusi arendada kohalikke ja piirkondlikke soojusturge.
 - Artikkel 18 Energiateenused: energiateenuste turu edendamine ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääs sellele turule

EL energiasäästu direktiiv ja Energiaühistud

 Energiaühistu on: „ühing või ühistu või kohalike ühistegevus, kelle eesmärgiks on toota, jaotada ja müüa oma seadmete kaudu oma liikmetele elektrienergiat ja soojust“.

Eesmärk: kulude kokkuhoid, varustuskindlus, puhtam keskkond, elukeskkonna kvaliteedi tõus, kaasatus.

Kas Energiaühistu = Korteriühistu?

 Investeeringuvõimekus; õiguslik keskkond; organisatsiooni suurus ja ülesehitus?

Eesti Arengufondi initsiatiiv

Potentsiaalsete energiaühistute kaardistamine

Kokkuvõte

- Toimub energiaturgude regulatsiooni uuendamine ...
 - energia siseturu direktiivide ülevõtmine
 - energiasäästu ja taastuvenergia direktiivide ülevõtmine
 - Liitumine IEA'ga
- ... ja ajakohastamine
 - Kaugküttekorraldus vajab remonti
 - Oodatust kiirem taastuvenergia areng
 - Uued tehnoloogilised lahendused
 - Uus infrastruktuur
- Pikemaks planeerimiseks uue arengukava koostamine
 - Sisendid teistesse planeerimisdokumentidesse
 - Sisend Eesti ja EL õigusloomesse

Täna!

